

هر یک از دو جناح حکومت آمریکا سیاست نفتی خاص خود را دارند

جمهوریخواهان: مدیریت عرضه دموکرات‌ها: مدیریت تقاضا

محسن یاری

پیش‌بینی درست باشد که دولت این کشور ذخیره کردن ۷۵۰ میلیون بشکه را هدف خود قرار داده است.

اتخاذ چنین راهکاری بدین معناست که هر تصمیم آمریکا در باره نفت، اثرات جهانی خواهد داشت. پیچیدگی سیاست انرژی آمریکا بر این تأثیرگذاری می‌افزاید. این در حالی است که هم‌اکنون آمریکا سیاست منسجم و روشنی در این زمینه ندارد. از جمله دلایل این امر، پیچیدگی اقتصاد آمریکا و روابط ارکان حکومتی آن با یکدیگر است. به بیان دقیق‌تر تصمیم‌ها تنها از سوی رئیس‌جمهور اخذ نمی‌شود، بلکه هر سه شاخه حکومت یعنی کنگره، رئیس‌جمهور و قوه قضاییه (دیوان عالی) بر تصمیمات اثرگذار هستند. گذشته از قدرت دیوان عالی که می‌تواند سیاست‌های مغایر با قانون اساسی را مورد پرسش قرار دهد، گاه قوانین خاص ایالت‌ها نیز می‌توانند در سطح حکومت فدرال بر سیاستگذاری‌ها تأثیر بگذارند. همین پیچیدگی، در سیاست‌های انرژی آمریکا نیز بازتاب دارد.

بر پایه این ویژگی‌ها می‌توان در باره سیاست‌های

چنین اقدامی زد و رئیس‌جمهور وقت آمریکا برای کنترل قیمت نفت ۳۰ میلیون بشکه از ذخایر استراتژیک کشورش را وارد بازار کرد، اما بوش نه تنها تمایلی به استفاده از این ذخایر نشان نداد، بلکه حتی در قیمت‌های خیلی بالا هم بر ذخایر استراتژیک آمریکا افزود. شاید این

**واردات فرآورده‌های
نفتی مانند بنزین که
همواره در حال افزایش
است، تأثیرات خود را
بر اقتصاد کشور
می‌گذارد**

آمریکا به عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده نفت جهان، که حدود یک چهارم تولید جهانی این ماده حیاتی را در اختیار می‌گیرد، نقشی غیر قابل انکار بر فعل و انفعالات جهانی بازار نفت دارد. بروز هر اتفاق و اعمال هر سیاستی در آن کشور، نه تنها در آمریکا، بلکه در کل جهان تأثیرگذار خواهد بود. انتخاب مجدد بوش از این قاعده مستثنی نیست.

در گرماگرم مبارزات انتخاباتی و اعلام مواضع نفتی دو رقیب، تفاوت دیدگاه آنها روشن شد. بر همین اساس نیز بلافاصله پس از پیروزی بوش، قیمت نفت در بازار جهانی عکس‌العمل نشان داد و بالا رفت. دلیل این افزایش نیز برداشت عمومی از تداوم سیاست‌های جورج بوش در خاورمیانه بود. زیرا مردم جهان چهار سال سیاست محکم و خشن او را تجربه کرده‌اند.

ناظران پیش‌بینی می‌کردند در صورت انتخاب کری ممکن است آمریکا از ذخایر استراتژیک این کشور برای کاهش قیمت بازار استفاده کند. عملی که دولت بوش تا به حال انجام نداده است، ولی حکومت کلینتون دست به

بوش قرار دارد: تامین هزینه های مالی اشغال و بازسازی عراق و توجیه اقتصادی استخراج از منابعی که هزینه بالایی دارد.

در این میان آنچه سیاست چهار سال آینده جمهوریخواهان را رقم خواهد زد وقایع عراق خواهد بود. اگر عراق به سمت آرامش میل کند، که البته شرط بزرگی است، با توجه به امکانات زیاد تولید نفت در عراق شرکت های نفتی آمریکایی که منتظر آرام شدن این کشور هستند وارد میدان می شوند و تولید را به سطحی خواهند رساند که از میزان وابستگی فعلی آمریکا به نفت عربستان کاسته شود. این سیاستی است که به صراحت از سوی آمریکاییان بارها اعلام شده است. البته با توجه به شرایط عراق این کار نمی تواند چندان سریع صورت بگیرد. به هر روی آینده روابط آمریکا و عربستان از جمله موضوعات حائز اهمیت است؛ به ویژه از آن رو که چگونگی این رابطه بین عربستان و آمریکا بر قیمت های نفت تاثیر جدی خواهد گذاشت.

درآمد نفتی ایران

در این میان، اما، میزان درآمدهای نفتی ما نیز محل تأمل است. نخست باید بدانیم آنچه در واقعیت از فروش نفت دریافت می کنیم با آنچه در رسانه ها اعلام می شود، تفاوت قابل ملاحظه ای دارد. نفت اغلب کشورهای اوپک سنگین و ترش است. بنابراین قیمت آن نیز ارزان تر است. ولی طی سال ها اختلاف بهای انواع نفت بین دو تا سه دلار بود، ولی متأسفانه هم اکنون این اختلاف قیمت به رقم ۱۶ دلار رسیده است.

از سوی دیگر میزان واردات فرآورده های نفتی، مانند بنزین که پیوسته در حال افزایش نیز هست، بدون تردید تأثیرات خود را بر اقتصاد کشور خواهد گذاشت. به یقین نمی توان این روند را ادامه داد، به ویژه که در کشور بارها در گذشته زیان این روند را متحمل شده است و تاوان سنگین آن را پرداخته است. در عین حال برخی کارشناسان با اشاره به دوره ای بودن فعالیت های اقتصادی در دنیا احتمال می دهند که اقتصاد کشور هم با مشکلاتی رو به رو شود. بارها تجربه کرده ایم که افزایش قیمت نفت سبب کاهش تقاضا شده است و در نتیجه قیمت ها سیر نزولی به خود گرفته است، یا برعکس زمانی که انتظار کاهش قیمت نفت را داشته ایم، قیمت ها سیر صعودی به خود گرفته است. بر این اساس باید هشیار بود و خود را برای شرایط سخت آماده کنیم. ●

آمریکا سیاست منسجم و روشنی در زمینه نفت ندارد

انرژی دو جناح حکومتی آمریکا به یک تقسیم بندی کلی دست زد: جمهوریخواهان به مدیریت عرضه معتقدند و دموکرات ها به مدیریت تقاضا. تبیین این دو رویکرد متفاوت نیاز به دقت دارد.

می دانیم به هنگام رقابت های انتخاباتی، کری و بوش، هر دو، خواستار کاهش وابستگی به نفت خارجی بودند. این در حالی است که بنا بر پیش بینی ها میزان واردات روزانه نفت از سوی آمریکا، که هم اکنون ۱۰ میلیون بشکه نفت است، تا سال ۲۰۱۰ به ۱۵ میلیون بشکه در روز افزایش خواهد یافت. به بیان دقیق تر، در حالی که هر دو نامزد ریاست جمهوری از کاهش وابستگی به واردات نفت سخن می گویند، هر روز عدم توازن عرضه و تقاضای نفت در آن کشور بیشتر می شود.

این دو برای رسیدن به هدف نظرات متفاوتی اعلام می کردند. کری کاستن از تقاضا را سرلوحه برنامه خود قرار داده بود، حال آنکه جمهوریخواهان در صدد تامین عرضه بودند. گروه اخیر بخصوص در صدد است از مناطق حفاظت شده ای همچون آلاسکا، که هم اکنون استحصال نفت از آن ممنوع است، نفت استخراج کند. گرچه این گروه برای استخراج نفت از پشتیبانی نمایندگان نیز برخوردار شد، اما نتوانست نظر موافق سنای را به دست آورد.

کری به نمایندگی از دموکرات ها از جایگزین کردن منابع انرژی دیگر به جای نفت سخن می گوید. اما بوش و جمهوریخواهان در پی لغو قوانینی هستند که از نظر آن ها ضد تولید نفت است و در حقیقت، افزایش تولید را هدف خود قرار داده اند. بر پایه همین سیاست نیز بود که آن ها از کنوانسیون کیوتو خارج شدند. زیرا از دید آن ها اجرای این کنوانسیون محدودیت هایی را برای صنایع آمریکا از جمله صنعت نفت و گاز آن کشور ایجاد خواهد کرد.

با توجه به مجموع این عوامل نباید انتظار داشت قیمت نفت کاهش یابد. حتی ممکن است این گروه خود را برای قیمت های بالا نیز آماده کرده باشد. در عین حال سیاست خود را به گونه ای پیش می برد که از عکس العمل های منفی داخل مصون بماند. به همین دلیل نیز ترجیح می دهد افزایش قیمت به دست دیگران صورت بگیرد و تمام مسئولیت این افزایش متوجه دیگران شود.

در مجموع می توان گفت که افزایش قیمت نفت به دو دلیل در دستور کار جمهوریخواهان و دولت

آنچه در واقعیت از فروش نفت دریافت می کنیم با آنچه در رسانه های اعلام می شود تفاوت قابل ملاحظه ای دارد

و اکنون برای سال ۸۲ و پنجمین سال متوالی

۱۵۶

بیشتر از آنچه تاکنون دریافت کرده اید

یعنی حداکثر تا

۱۶۴٪

سودی که

فقط ما

پرداخت می کنیم

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
سال جامع علوم انسانی

بانک مسکن - بانک پاسخکو

شو کوپارس

سبد محصولات شوکوپارس:

بهترین هدیه مدیران به کارکنان